

4. Капічон О. Г. Дослідження академіка В. В. Копейчикова в царині національної ідеї. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 4 (105). С. 285–296. URL:

https://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/6476/3/dysertatsia_kapichon.pdf

5. Капічон О. Г. Правові погляди В. В. Копейчикова щодо конституційного процесу в Україні. Модернізація Конституції України та вдосконалення правоохоронної діяльності : наук.-практ. конф. (Київ, 25 квіт. 2014 р.). Київ, 2014. С.52–56. URL:

https://nnizdn.naiu.kiev.ua/files/naukova_diyaln/mod_ku_ta_vdoskon_pd.pdf

6. Капічон О. Г. Проблема народовладдя в працях академіка В. В. Копейчикова. Сучасні проблеми розвитку державності та напрями їх вирішення через призму правотворчої діяльності : міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 22–23 трав. 2015 р.). Харків, 2015. С. 12–13. URL:

https://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/6476/3/dysertatsia_kapichon.pdf

7. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1427-12>

*Колочавин Мирослав В'ячеславович,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавр
навчально-наукового інституту № 4*

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Юшкевич Олена Геннадіївна,

доцент кафедри теорії та історії держави та права

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Компетентності сучасного поліцейського є критично важливими для забезпечення ефективної роботи правоохоронних органів у складних умовах сучасного суспільства. Вони формують основу професійної діяльності та визначають рівень довіри населення до поліції. Розглянемо детальніше ключові компетентності, які необхідні сучасному поліцейському.

Правова компетентність є основою професійної діяльності поліцейського. Вона передбачає глибокі знання законодавства, яке регулює діяльність правоохоронців, зокрема Конституції України та чинного законодавства. Поліцейський повинен бути в курсі всіх змін у законодавстві та вміти їх застосовувати на практиці. Його завдання полягає не лише у дотриманні законів, але й у забезпеченні їх виконання громадянами. Це вимагає від поліцейського вміння адекватно оцінювати ситуацію та приймати рішення відповідно до норм

права.

Крім того, поліцейський повинен дотримуватися міжнародних стандартів у сфері прав людини. Це означає, що він має не тільки виконувати свої обов'язки, але й робити це з повагою до прав та свобод кожної людини. Важливо, щоб поліцейський усвідомлював, що його дії можуть впливати на життя людей, тому він повинен бути готовим не лише карати правопорушників, але й захищати права тих, хто цього потребує [1, с. 67–76].

Комунікативна компетентність є невід'ємною частиною роботи поліцейського, адже він постійно взаємодіє з громадянами. Поліцейський повинен мати вміння слухати, щоб розуміти потреби та проблеми людей. Активне слухання допомагає створити довірливу атмосферу, що сприяє кращому розумінню ситуацій.

Крім того, поліцейський повинен уміти аргументовано пояснювати свої дії та приймати рішення. Це важливо для запобігання конфліктам та непорозумінням. Наприклад, коли поліцейський зупиняє автомобіль, він має чітко пояснити причину зупинки, щоб уникнути агресії з боку водія.

Вирішення конфліктів також є важливою складовою комунікативної компетентності. Поліцейський повинен вміти деескалювати напружені ситуації, знайти компроміси і встановити взаєморозуміння між сторонами конфлікту. Це може включати використання технік переговорів і переконання, що допомагає уникати застосування сили [2, с. 10].

Служба в поліції пов'язана з високим рівнем стресу і емоційного навантаження. Тому емоційна стійкість є надзвичайно важливою рисою. Поліцейський повинен бути здатним контролювати свої емоції, особливо під час критичних ситуацій. Наприклад, під час затримання агресивного злочинця або роботи в умовах масових заворушень, поліцейський повинен залишатися спокійним, щоб не погіршити ситуацію.

Управління стресом включає в себе здатність до саморегуляції, що дозволяє поліцейському не піддаватися паніці та приймати обґрунтовані рішення навіть у найскладніших обставинах. Поліцейські можуть проходити спеціальні тренінги з управління стресом, вивчаючи техніки релаксації та дихальні вправи

Фізична підготовка є важливою складовою роботи поліцейського. Вона включає регулярні фізичні тренування, які допомагають підтримувати високий рівень витривалості та сили. Поліцейський повинен бути готовим до фізичних випробувань, таких як переслідування злочинця чи участь у масових заходах.

Також важливо, щоб поліцейський мав навички самооборони. Це дозволяє йому захищати себе та інших, коли ситуація виходить з-під контролю. Наприклад, під час затримання агресивного правопорушника, знання технік самооборони може стати вирішальним фактором.

Сучасні технології активно використовуються в роботі поліції, тому важливо, щоб поліцейський мав необхідні технічні навички. Він повинен уміти користуватися інформаційними системами, такими як бази даних для збору та аналізу інформації. Вміння працювати з системами відеоспостереження та аналітичними інструментами значно підвищує ефективність розслідування злочинів.

Крім того, зростаюча кіберзлочинність вимагає від поліцейського знань у сфері кібербезпеки. Поліцейський має бути здатним виявляти та розслідувати злочини у цифровому середовищі, а також захищати дані від можливих загроз.

Етична компетентність визначає, наскільки поліцейський дотримується моральних норм у своїй діяльності. Вона включає в себе високі стандарти чесності, доброчесності та відповідальності. Поліцейський повинен діяти неупереджено, поважати права всіх громадян і не допускати зловживання владою.

Важливо, щоб поліцейський усвідомлював свою відповідальність перед суспільством і був готовий звітувати за свої дії. Це сприяє формуванню довіри до поліції, адже громадяни хочуть бути впевненими, що правоохоронці діють на благо суспільства, а не для власної вигоди.

Поліцейський повинен бути психологічно готовим до роботи в умовах екстремального тиску. Це включає здатність діяти в стресових ситуаціях та швидко адаптуватися до змінюваних умов. Психологічна підготовка допомагає поліцейському справлятися з емоційними викликами, які можуть виникати внаслідок роботи з жертвами злочинів або під час реагування на кризові ситуації.

Підтримка колег у важких умовах також є важливою. Поліцейські повинні вміти надавати психологічну підтримку один одному, щоб зберігати командний дух і уникати професійного вигорання. Важливо, щоб правоохоронці знали, коли і як звернутися за допомогою до професійних психологів або психотерапевтів [3, с. 46–53].

У багатокультурному суспільстві важливо, щоб поліцейський проявляв культурну компетентність і толерантність. Це означає, що він повинен бути в курсі різних культурних традицій, звичаїв і цінностей. Уміння працювати з представниками різних національностей та етнічних груп допомагає поліцейському уникати конфліктів і підтримувати мир у громаді.

Толерантність до різноманіття є важливою, оскільки вона допомагає поліцейському встановлювати довірчі стосунки з громадою. Коли людина відчуває, що її поважають і слухають, це значно підвищує ймовірність співпраці з поліцією.

Управлінські компетентності включають також навички планування та координації. Керівник поліцейського підрозділу повинен уміти складати оперативні плани, визначати пріоритети в роботі, розподіляти ресурси та стежити за їх ефективним використанням. Вміння аналізувати результати діяльності підрозділу, виявляти недоліки та шукати шляхи їх усунення також є важливими аспектами управлінської діяльності.

Крім того, поліцейські, які займають керівні посади, повинні бути здатними до ефективної комунікації з підлеглими, створювати позитивну атмосферу в колективі, підтримувати мотивацію працівників та сприяти їх професійному розвитку. Це включає в себе проведення регулярних навчань, тренінгів і нарад, що допомагає підвищувати кваліфікацію особового складу та забезпечувати єдині стандарти роботи.

У сучасному світі, де технології швидко розвиваються, поліцейський має бути відкритим до інновацій та здатним адаптуватися до нових викликів. Це

означає, що правоохоронець повинен активно вивчати нові технології, методи та стратегії, які можуть бути корисними в його роботі. Наприклад, впровадження нових методів розслідування, використання дронів для моніторингу ситуацій чи аналітичних програм для прогнозування злочинності є важливими для ефективності поліцейської діяльності.

Адаптивність також включає в себе готовність до змін у суспільстві, законодавстві та технологічному середовищі. Поліцейський повинен швидко реагувати на нові виклики, наприклад, на зміни в криміногенній ситуації, появу нових видів злочинів чи зміну в соціальному середовищі.

Сучасний поліцейський має розуміти важливість співпраці з громадою. Залучення громадян до вирішення проблем безпеки є ключовим аспектом у боротьбі зі злочинністю. Поліцейські повинні працювати над створенням партнерських відносин з представниками громади, щоб забезпечити відкритий діалог і сприяти залученню населення до участі у заходах з підвищення безпеки.

Це може включати в себе проведення зустрічей, відкритих діалогів, організацію навчань для громадян з питань безпеки, а також залучення населення до патрулювання вуличних районів. Співпраця з громадою дозволяє поліцейським краще розуміти потреби людей та адаптувати свою діяльність відповідно до цих потреб.

Крім того, важливою є міжвідомча взаємодія, що передбачає тісну співпрацю з іншими правоохоронними та державними органами, такими як прокуратура, служба безпеки, митна служба тощо. Спільні операції, обмін інформацією та досвідом можуть значно підвищити ефективність боротьби зі злочинністю та покращити загальний рівень безпеки в суспільстві [1, с. 395].

Отже, компетентності сучасного поліцейського є багатограними та різноманітними, охоплюючи правові, комунікативні, емоційні, фізичні, технічні, етичні, аналітичні, культурні та управлінські аспекти. Кожна з цих компетентностей відіграє важливу роль у формуванні професійного іміджу поліції, забезпеченні безпеки та довіри громадян.

Сучасний поліцейський має бути не лише правозахисником, а й соціальним працівником, який розуміє потреби громади і готовий активно працювати над їхнім задоволенням. Важливо, щоб поліцейські постійно вдосконалювали свої навички, адаптувалися до нових умов і залишалися відкритими до змін, оскільки тільки так вони зможуть ефективно виконувати свої обов'язки у складному і динамічному світі.

Список використаних джерел

1. Борисюк О. М. Характеристика професійної компетентності офіцерів ОВС. *Науковий вісник державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна*. 2014. № 1. С. 67–76. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsp/01_2014/14bomkoo.pdf.
2. Євдокімова О.О. Психологія у професійній діяльності поліції: навчальний посібник. Харків. ХНУВС. 2018. 426 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>.
3. Жук Н. А. Психолого-комунікативні конструкти поведінки патрульного

поліцейського в професійній діяльності. *Юридична психологія: науковий журнал*. 2019. № 2. С. 46–53. URL: [https://psychped.naiu.kiev.ua/index.php/psychped/article/download/1120/1125./](https://psychped.naiu.kiev.ua/index.php/psychped/article/download/1120/1125/)

4. Туринська О. Є. Комунікативна компетентність правоохоронців як умова їх ефективної професійної діяльності. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія психологічна*. 2012. Вип. 1. С. 185–195. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2012_1_20

Конівненко Костянтин Володимирович,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавр

навчально-наукового інституту № 1

Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Власенко Валерій Павлович,

доцент кафедри теорії, історія та філософії права

Національної академії внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

СОЦІАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Однією з вихідних, фундаментальних засад Конституції України є положення про те, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю, а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави [1, ст. 3]. Заснування в Україні дієвого механізму захисту прав людини, якісні зміни, що зазнає держава в умовах розбудови правової держави, по-новому ставлять проблему сутності і цінності держави як одного із надбань цивілізаційного процесу суспільства.

Питання соціального призначення держави в сучасних умовах розглядається зараз у досить важливому значенні тому, що соціальне призначення відіграє важливу роль у загальній діяльності держави, як з питань суспільства так й інших.

Держава є результатом суспільного розвитку, що з'являється на певному етапі зрілості людства і залежить від економічних, соціальних, психологічних та інших чинників, стає основною системою управління суспільством. Питання про природу, сутність та роль держави в житті суспільства належать до ключових у державознавстві, адже стосуються інтересів різних суспільних верств, класів, політичних партій, рухів тощо, держава вирізняється різноманітністю функцій і впливом на суспільство та ін. [2, с. 70–71].

На певному етапі розвитку у суспільстві виникають проблеми взаємовідносин між новостворюваними прошарками населення, його верствами